

אמרי יעקב חיים

אמרות עובדות הליכות והנהגות ועוד מאשר נשמעו
מרבינו הגאון הגדול רבי יעקב חיים סופר שליט"א

אלול

רבינו שליט"א רגיל לעורר על עבודת חודש אלול במשך כל השנה, אם זה מיד אחרי יום הכיפורים שמזכיר תמיד דברי הגרי"ם זצ"ל שההכנה ליום הכיפורים היא מיד ממוצאי יום הכיפורים... ואם בחודש שבט שרגיל תמיד להזכיר דברי הגר"י בלאזר זצ"ל שההכנה לימים נוראים מחודש שבט, וכן הלאה בכל עת וזמן מעורר על עבודת חודש אלול, ובפרט כשמתקרב חודש אלול, ועל אחת כמה וכמה בחודש אלול.

סיפר הרה"ג י"ח שליט"א, ביום תשעה באב רגיל היה רבינו שליט"א להגיע לישיבה הק' ולמסור שיחה אחרי מנחה, ודיבר על חודש אלול בהתעוררות מאד, ולאחר מכן פנו כולם לפתוח הצום באכילה, וראיתי שרבינו שליט"א מיד הלך ולקח רמב"ם הלכות תשובה והתחיל ללמוד.

מוסר באלול

רבינו שליט"א רגיל לעורר על חובת לימוד המוסר, ובפרט בחודש אלול שהזמן גרמא. ונשאל רבינו שליט"א באיזה ספר לקבוע לימוד בו בחודש אלול? והשיב רבינו שליט"א, קיבולתי מרבתיי שבחודש אלול ילמד בספר שערי תשובה לרבינו יונה ז"ל.

סליחות לבני ישיבות ואברכים

כמה פעמים נשאל רבינו שליט"א על חובת סליחות לבני ישיבות ואברכים [שפעמים על ידי סליחות משתבש להם סדרי היום והלימוד וכו'], והנה כל

אחד לגופו, ואכמ"ל, [ורבינו שליט"א מקפיד על אמירת הסליחות כל חודש אלול], אבל רגיל לעורר ולהביא דברי סדר היום בענין זה, ולחשיבות הדברים נעתיק לשונו של רבינו משה בן מכיר ז"ל בספר סדר היום (סדר תפילת ערבית במוצאי שבת עמוד קלג במהדורה עם הגהותיו של רבינו שליט"א על סדר היום הנקראים בשם "אות יעקב"): "כל ענין וענין שתקנו רז"ל, או גאונים אחרונים לתועלת רבים או יחיד, ישתדל האדם עליו לעשות כל מאמצי כחו ויכלתו לקיים אותם ענין, בין מתפללות בין מתחנונים, בין מכל דבר שיהיה, ולא יתגדל בעיניו לומר אני תורתי אומנותי, מה לי עם אלו הענינים, כי לכל אחד יש לו ענין וסגולה בפני עצמה, מה שמועילה התפלה לא יועיל הלימוד, ומה שיועיל הלימוד לא תועיל התפלה, ושניהם כאחד טובים, וצריך לאחוז מזה וגם מזה אל תנח ירך. וכן הדין כשגוזרים תענית על איזה צרה שלא תבא על הציבור, צריך כל אדם להיות נמנה עמהם ראשון לכל ענין בין להתאסף עמהם למקום הוועד בין להתענות עמהם בתענית שגזרו, בין להתפלל עמהם בכל התפללות. ולא יאמר החכם והדיין למה אבטל למודי להתענות ולהתפלל עמהם, והרי תלמוד תורה כנגד כולם, יתפללו המה ואני על משמרתי אעמודה עוסק בלמודי וה' חפץ במעשי יותר ממעשיהם - חלילה לבעל נפש שיאמר כדברים האלה! כי לא כל העתים שוים, הלימוד הוא טוב ויפה ואין למעלה ממנו והוא כנגד הכל, אבל יש עתים וזמנים שצריך להתעצם בתפלה, וזמן תורה לחוד וזמן תפלה לחוד, וכשח"ו יש שום צרה לרבים צריך לבקש להם ישועה מאת השי"ת בתפללות ובתחנונים. ויותר מוטל הדבר הזה לחכמים

וכו', ועל כן בין אדם לחבירו עדיף, אף על פי שאינו לכתחילה כל כך.

סליחות ביחיד

מותר ליחיד להתפלל סליחות גם מה שבארמית אף שהוא ביחידות, וכמו שכתב בכף החיים (ס' תקפא אות כו), דכל הסליחות יחיד יכול לאומרם, חוץ מ"ג מידות דצריך לאומרם בנגינתם ובטעמם כקורא בתורה. ע"ש. [א"ה וכבר התחבר על זה ספר שלם באריכות גדולה מאד בשם "צללות דשמואל" ומעוטר במכתב ברכה מרבינו שליט"א, להצדיק דברי הכף החיים בזה, ודלא כהחולקים].

תפלת מנחה סמוך לשקיעה

שאלתי לרבינו שליט"א, מה יעשה מי שיש בידו אפשרות להתפלל מנחה בציבור אחרי השקיעה, בזמן בין השמשות, אבל לפני כן אין לו מקום להתפלל בציבור, אלא ביחידות, האם עדיף שיתפלל ביחידות?

רבינו שליט"א ענה, "אם הייתי אשכנזי הייתי אומר לך להתפלל ביחידות, ואם הייתי חסיד הייתי אומר לך להתפלל אחרי השקיעה בזמן בין השמשות בציבור, אבל כיון שאני ספרדי אני משאיר את זה בצריך עיון...". [א"ה ד"א סופר, הנה לרבנן זמן המנחה עד הערב ולגאונים היינו עד השקיעה כדמוכח בברכות כ"ז א', וכיון שאנן נהגין כגאונים אי אפשר להתפלל אחר השקיעה והאחרונים שכתבו עד י"ג דק' וחצי היינו ע"פ שיטת ר"ת.

בשורה טובה לאוהבי תורה

לרגל חודש הרחמים והסליחות הוא חודש אלול, הופיע ויצא לאור קונטרס "מגיד דבריו ליעקב" עם ליקוטי פלא יועץ על ימים נוראים, וכן נדפסו בו שיחותיו של רבינו שליט"א על רבינו הפלא יועץ, ועל עבודת חודש אלול ועוד. ובסופו מעוטר בקונטרס "אמרי חיים" מרבינו שליט"א בענייני תשובה.

ניתן להשיגו בס"ד בשולחנות ההפצה של י. בלוי החל מיום ראשון הקרוב במחיר מול

וליודעים לעתור ולרצות שיבקשו רחמים על עם ה', וכל שכן לזקני העם ושופטי, שהם מגינים על הדור וצריכים הם להיות לפני העם לבקש מלפני ה' בתענית ובדמעה ברנה ותחנה עד שירחמו מן השמים, ואין להם לעסוק בלימודם, כי אם לפקח על עסקי רבים ואין לך פקוח גדול מזה".

סליחות

סיפר רבינו שליט"א, כי סיפר לו רבי אליהו אבא שאול ז"ל (אביו של רבינו הגדול בעל האור לציון זצ"ל), כי לפני עשרות שנים, בחודש אלול בית הכנסת "אהל רחל" מלא מפה לפה באשמורת הבוקר ל"סליחות", ואפילו ילדים קטנים היו משכימים ובאים, אבל היום אפילו מבוגרים יש שלא באים...

זהירות בסליחות שלא לצער השכנים

רבינו שליט"א עורר לא פעם בשיחותיו על זהירות בבין אדם לחבירו, כאשר מתפללים סליחות במקום שיכול להגיע צער לשכנים וכדו', או בשעת היציאה והכניסה וכדומה, וכן בארועים ושמחות שונות במשך השנה, וכל ערום יעשה בדעת.

והשנה במנין של רבינו שליט"א [לרגל התפשטות הנגיף ה"י", מתחת לביתו במרחב פתוח] הורה רבינו שליט"א שיתקיימו הסליחות אחר הצהריים, ולא בשעות הלילה כנהוג, וזאת משום שיש שכנים בשכונה שבדואי יפריע להם, ומהם זקנים וחולים

הודעה חשובה:

הדברים המובאים בגליון זה, נכתבו על פי רשימות ושמעות מתלמידים שונים, ומהם דברים שנשמעו לפני רבות בשנים, ומהם דברים ששמענו מכלי שני וכדומה, ובדאי אין לראות בדברים כדברים מדויקים, ולקצר הזמן גם לא אסתיע מילאת לברר הדברים לפני הדפסתם אצל רבינו שליט"א, ובהיות ואין הדברים נדפסים אלא לעורר, לא נמנענו מלהביאם לתועלת הרבים, ואם שגנו איתן תלין שמוגתים.

כל מי שיש בידו שמועות נוספות מרבינו שליט"א,

מתבקש לפנות למערכת בפלאפון מספר 0548542164 או בדוא"ל 8542164@gmail.com זכות הרבים תלוי בו. ניתן להצטרף גם לתפוצת הגליון בדוא"ל הני"ל.

כמו כן ניתן לקבל בדוא"ל הני"ל מידי שבוע שיחותיו של רבינו שליט"א "מגיד דבריו ליעקב" על פרישות השבוע